

2. Ендовицкий Д. А. Анализ инвестиционной привабливості організації. М. КНОРУС, 2010. 376 с.

3. Сосніна А. Д. Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємств. *Молодий вчений*. 2015. № 11(3). С. 68–71.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Носач Л.Л., к.е.н., доцент

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

Сучасний етап еволюції підприємницької діяльності складно уявити без її інтернаціоналізації. Необхідність досягнення надприбутків штовхає сучасних підприємців за межі країни власного базування. Комплексні процеси глобалізації та міжнародний поділ праці сприяють розвитку, даного виду підприємництва і роблять його необхідним в сучасній підприємницькому середовищі.

Головними мотивами для підприємців до здійснення операцій за межами країни служать розширення ринків збуту власної продукції, скорочення витрат, шляхом вибору найбільш сприятливих умов ведення бізнесу, доступ до іноземного капіталу, технологій. Отримання вигод з міжнародного бізнесу, тобто з факту продажів конкретного товару в іншій країні та/або налагодження фірмою однієї країни виробництва в іншій та/або надання послуг спільно фірмами двох країн – третій і т.д., забезпечують залученим у бізнес сторонам більше переваг, ніж вони б мали, ведучи справу тільки в своїх країнах. Це є ключовим моментом як для розуміння природи і специфіки ведення міжнародного бізнесу так і для пояснення виникнення і розвитку міжнародного підприємництва як такого.

За останні двадцять років з'явилося багато тенденцій, які характеризують особливості розвитку міжнародного підприємництва. В даний час, першою і основною тенденцією, яка чинить вплив на розвиток міжнародного підприємництва, є збільшення масштабів підприємницьких структур, інтернаціоналізація підприємницьких відносин і орієнтація співпраці на досить тривалі терміни. Передумовами такого сценарію служать високі темпи технологічного розвитку, що дозволяють створити оптимальні умови в області логістики і транспортування. Наукові досягнення в області комунікацій, такі, як супутниковий зв'язок, не тільки прискорюють взаємодія партнерів, але і дозволяють здійснювати оперативний контроль над будь-якими міжнародними операціями.

В якості другої тенденції необхідно виділити мінливість кон'юнктури інтернаціональних ринків і посилення міжнародної конкуренції. Швидким змінам умов функціонування міжнародних ринків сприяє зміна загальної геополітичної обстановки, а також зміна співвідношення сил у світі. Безумовно,

політичний фактор є найважливішим при формуванні умов функціонування міжнародного підприємництва. Залежно від встановлених дипломатичних відносин між державами змінюються і умови для зарубіжних підприємців в цих державах. Так, прикладом може служити введення ряду санкцій США і ЄС щодо Росії через геополітичний конфлікт з Україною. Санкції, практично обмежили великим російським банкам і міжнародним підприємницьким структурам доступ до закордонних ресурсів і технологій, що спровокувало введення ряду відповідних санкцій з боку Росії. Російські санкції були спрямовані на ввезення ряду товарів з країн ЄС, що спричинило за собою збитки по обидва боки. Підприємці з ЄС в результаті санкцій втратили досить емні ринки збуту, а російська сторона втратила доступ до сучасних технологій освоєння енергоресурсів, великих контрактів, фінансових ресурсів для обслуговування різних міжнародних угод.

Третьою суттєвою тенденцією сучасного міжнародного підприємництва є розвиток міжнародних інститутів, покликаних підтримувати підприємницькі процеси в усьому світі. В результаті глобалізації підприємництва, створюються міжнародні організації покликані підтримувати торговельно промислові відносини між контрагентами різних країн. Саме з метою лібералізації розвитку торгівлі та підприємництва в 1995 році була створена Світова організація торгівлі.

Четвертою тенденцією є активне застосування сучасних інформаційних технологій у підприємницькій діяльності. Сучасний етап еволюції підприємницьких відносин характеризується сплеском розвитку інформаційних технологій, що дозволяють скорочувати трансакційні витрати, проводити будь-які операції за короткі терміни, а також автоматизувати підприємницькі процеси. Результатом впровадження актуальних інформаційних технологій і засобів комунікації є віртуалізація бізнесу – яку можна віднести до п'ятої тенденції сучасного міжнародного підприємництва. Результатом віртуалізації бізнесу можна вважати поява інтернет-магазинів. Майже кожне підприємство, задіяне в сфері продажів товарів і послуг, має інтернет-магазин. Підприємці, відкривши точку продажу через інтернет, отримують масу переваг. Крім економії, на орендній платі за приміщення, яку замінює абонентська плата за надання сайту, підприємець, так само може оперативно контролювати свою діяльність з будь-якої точки світу при менших тимчасових витратах.

Шостою тенденцією, є повсюдне поширення диверсифікації підприємницької діяльності. Диверсифікація активно використовувалася підприємствами і раніше, але в сучасному підприємстві стратегія диверсифікації прийняла масштабний характер як найбільш успішної стратегії страхування ризиків і розширення бізнесу.

Аналіз сучасних тенденцій міжнародного підприємництва дозволяє зробити висновок про наростаючі масштаби процесів глобалізації та інтернаціоналізації у всьому світі. Саме том, у світлі останніх геополітичних подій, основні шляхи вдосконалення підприємницького клімату в будь-якій країні, мають відповідати всім тенденціям сучасного підприємництва, особливо

у впровадженні сучасних інформаційних технологій і методів розрахунків.

Література:

1. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації: колективна монографія / За ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль, М. Воробйова. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 316 с.

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ В ПРАКТИЦІ МІЖНАРОДНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНИХ РИНКІВ

*Островський І. А., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Провідна роль агропромислового експорту для нашої країни суттєво впливає на стан національної безпеки держави. Тому зміни в зовнішній торгівлі аграрною продукцією мають спиратися як на фундаментальні засади галузевого виробництва, так і на чутливість до принципів технологічних змін. Світова економічна криза, яку суттєво прискорила пандемія COVID-19, поширює свій вплив на усіх рівнях економіки. Не оминула вона і міжнародну торгівлю. Сільськогосподарське виробництво, збут та інфраструктурне забезпечення очікує турбулентний період пристосування до нових умов. Одним з найважливіших інструментів макроекономічного регулювання ринків аграрної продукції вже стали міжнародні цифрові платформи. Дослідження їхнього впливу на розвиток аграрного комплексу є актуальним і своєчасним.

Наша країна має використати багатофункціональний підхід до реформування сільського господарства на нових системних засадах. Отримання концепцією багатофункціонального розвитку офіційного статусу як ключового методу аналізу видів аграрної політики стало розв'язком в документах ООН та закріплення в правових актах європейських та інших країн вона стає підґрунтям подальшого становлення сучасної аграрної системи. У цьому контексті перед вітчизняною наукою і практикою стоять важливі завдання щодо адаптації досвіду західноєвропейських та інших країн до наших умов [1, с. 123-124]. Саме в контексті прискорення процесів багатофункціональності треба розглядати поступову цифровізацію, зокрема, залучення до міжнародних цифрових платформ.

У стратегічному аспекті багато інститутів розглядають цифровізацію світової сільськогосподарської системи як засіб підвищення добробуту сільського населення шляхом зростання продуктивності сировинного й переробного секторів, оптимізацію використання всіх видів ресурсів, удосконалювання повного циклу бізнес-процесів.

Платформний підхід до економічної діяльності в цілому є основною перетворюючою силою епохи цифровізації. Багатоваріативність понять платформної економіки визначали А. Моазед і Н. Джонсон [2].